

EURES

PRONALAZENJE POSLOVA U EUROPI

VODIČ ZA TRAZITELJE POSLOVA

Rukopis dovršen u prosincu 2019.

Revidirano treće izdanje

Ni Europska komisija ni bilo koja druga osoba koja djeluje u ime Komisije nije odgovorna za moguću uporabu sljedećih informacija.

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2021.

© Fotografije: Shutterstock

© Europska unija, 2021.

Ponovna uporaba dopuštena je pod uvjetom da se navede izvor.

Politika ponovne uporabe dokumenata Europske komisije uređena je Odlukom 2011/833/EU (SL L 330, 14.12.2011., str. 39.).

Za svaku uporabu ili reprodukciju fotografija ili drugog materijala koji nije obuhvaćen autorskim pravima EU-a dopuštenje se mora zatražiti izravno od nositelja autorskih prava.

Tiskano izdanje	ISBN 978-92-95218-88-8	doi:10.2883/333300	HP-01-21-051-HR-C
PDF	ISBN 978-92-95218-66-6	doi:10.2883/06145	HP-01-21-051-HR-N

POGLED PREMA BUDUĆNOSTI

Živjeti i raditi u nekoj drugoj zemlji uzbudljiva je mogućnost za Europljane svih dobni skupina. Sve više ljudi prepoznaje koristi od stjecanja stručnog iskustva u nekoj drugoj europskoj zemlji.

Unatoč tomu, i dalje svega 3 % Europljana živi i radi u državi članici koja nije zemlja iz koje potječu. Radom u inozemstvu, čak i ako je riječ o kraćim razdobljima, možete u velikoj mjeri poboljšati svoje vještine i izgled za pronalazak boljeg posla u svojoj zemlji.

Načelo Europske unije o slobodnom kretanju radnika* smatra se jednim od najvažnijih prava građana EU-a. Ono vam omogućuje preseljenje u

„Rad u inozemstvu širi vidike i daje vam priliku da iskusite neovisan život. Pomaže i u izgradnji samopouzdanja i širenju mreže osobnih kontakata. Ako se odlučite preseliti, budite otvoreni prema novoj kulturi te spremni i voljni učiti nove stvari.“

Tražitelj posla iz Litve koji živi i radi u Danskoj

bilo koju državu članicu EU-a, kao i u Island, Lihtenštajn, Norvešku i Švicarsku. Iz toga proizlaze beskrajne mogućnosti za motivirane i mobilne tražitelje posla. A ako vam usput zatrebaju savjeti i informacije, na raspolaganju su vam brojni stručnjaci koji vas mogu usmjeriti.

Što možete dobiti od života i rada u inozemstvu?

- **Priliku za razvijanje novih stručnih i osobnih vještina.** Naučite novi jezik, obogatite stručno iskustvo, ojačajte samopouzdanje te poboljšajte sposobnost komuniciranja s drugima. Život i rad u inozemstvu doista su idealno rješenje za one koji žele „dodanu vrijednost“ u svojem životopisu kako bi ostavili dojam na buduće poslodavce.
- **Bolje razumijevanje drugih zemalja i kultura.** Europa je čudesno raznolik kontinent koji skriva mnogo toga što tek trebate otkriti. Uranjanjem u život u nekoj drugoj zemlji možete iskusiti novu kulturu i novi način života, a istodobno drugi mogu naučiti više o vašoj zemlji.
- **Vrijedno iskustvo upoznavanja novih ljudi i suočavanja s novim izazovima.** Ako niste sigurni je li rad u inozemstvu pravi izbor za vas, razmislite o sezonskom ili privremenom poslu. Na taj se način ne morate obvezati i sklopiti dugoročni ugovor,

a ipak možete steći vrijedno iskustvo za buduće poslovne prilike.

Učenje novih vještina i stjecanje međunarodnog stručnog iskustva može vam samo biti korisno. Ovaj jednostavni vodič pruža vam najbolje savjete i korisne informacije ako ste se usmjerili na Europu!

PRILIKE KUCAJU NA VRATA

Imate li neke posebne poslovne vještine? Ako je riječ o stručnom znanju i iskustvu u sektorima kojima su svojstvena radna mjesta koja je „teško popuniti“, kao što su sektori zaštite okoliša, zdravstvene skrbi ili IKT-a, mogli biste otkriti da u brojnim europskim zemljama postoji velika potražnja.

* Je li vam potrebna radna dozvola?

Neki europski građani mogu imati ograničen pristup europskom tržištu rada tijekom određenog razdoblja, ovisno o tome kada je njihova zemlja pristupila EU-u. EURES vam može reći u koje se zemlje možete slobodno preseliti, a za koje vam je potrebna radna dozvola.

Ako razmišljate o preseljenju u inozemstvo, trebate o tome dobro razmisliti. U nastavku donosimo pregled čimbenika koje biste trebali razmotriti prije nego što se zaputite u inozemstvo.

- **Možete li dobiti posao?** Kad ste u potrazi za poslom u inozemstvu, dobro je najprije istražiti mogućnosti za zaposlenje i poslati prijave dok ste još u matičnoj zemlji. Pomno istražite u kojim zemljama postoji potražnja za radnicima s vašim kvalifikacijama i iskustvom ili za radnicima u području koje vas zanima. Istražite situaciju na tržištu rada u tim zemljama. Pobrinite se za to da vaš životopis bude jasan i jezgrovit te da u njemu istaknete svoja postojeća znanja ili postignuća i njihovu relevantnost za radno mjesto za koje se prijavljujete.
- **Karijera je samo jedna od mogućnosti.** Svrha mobilnosti, među ostalim, može biti i daljnje obrazovanje, stručno usavršavanje i stažiranje. EU nudi programe potpore u tim područjima. Oni uključuju program Leonardo da Vinci (strukovno obrazovanje i osposobljavanje), program Erasmus (razmjena studenata i stručna praksa u inozemstvu) i strategiju „Promišljanje o obrazovanju“ koja je usmjerena na razvoj vještina za tržište rada. Pročitajte ec.europa.eu/education da biste doznali više informacija.
- **Govorite li jezik zemlje u koju želite ići?** Vaš će poslodavac vjerojatno očekivati da imate osnovno znanje lokalnog jezika. Osnovno znanje engleskog, bez obzira na zemlju u kojoj se nalazite, isto će tako biti prednost. Razmislite o pohađanju tečaja jezika prije odlaska. Čak i ako to nije obvezno za svako slobodno radno mjesto, može vam povećati mogućnosti.
- **Hoće li vaše stručne kvalifikacije biti priznate?** Ako ste kvalificirani za rad u svojoj zemlji, možete raditi i drugdje u Europi. Zahvaljujući načelu slobodnog kretanja radnika možete obavljati svoje zanimanje u svim državama članicama EU-a te na Islandu, Lihtenštajnu, Norveškoj i Švicarskoj. No dobro provjerite svaki opis posla; neki poslodavci mogu zahtijevati određene diplome, potvrde ili druge kvalifikacije.
- **A obrazovne kvalifikacije?** Trenutačno ne postoji sustav univerzalnog priznavanja obrazovnih kvalifikacija na razini Europe, što znači da bi poslodavac u jednoj zemlji mogao oklijevati pri zapošljavanju radnika iz neke druge zemlje ako nije upoznat s razinom kvalifikacija radnika. Korisne informacije možete pronaći u odjeljku „Rad i mirovina“ portala Vaša Europa (europa.eu/youreurope/citizens). Isto tako, možete

„Stupanje u kontakt s EURES-om bilo je najbolje što sam mogla učiniti za svoju karijeru. Prošle sam godine poslala pismo svojem lokalnom savjetniku EURES-a u kojem sam objasnila da bih željela stažirati u nekoj vinariji u Italiji. Tri mjeseca nakon toga EURES u Italiji pronašao mi je radno mjesto koje je uključivalo smještaj i troškove života. Njihova se potpora nastavila i tijekom stažiranja. Kad sam stigla u zemlju, EURES mi je pomogao pribaviti svu potrebnu dokumentaciju.“

Dalma, tražiteljica posla iz Mađarske

posjetiti i mrežno mjesto Europske komisije u Europskom kvalifikacijskom okviru (EQF) (ec.europa.eu/eqf).

- **Seli li se vaša obitelj s vama?** Kao europski građani, vi i vaša obitelj imate ista prava kao radnici koji su državljanji te zemlje. Članovi vaše obitelji mogu se obrazovati ili raditi u zemlji odredišta, stoga je uputno istražiti i mogućnosti za njih prije polaska.

Odlučili ste se na preseljenje i sada vam trebaju dodatne informacije. Za pomoć i savjete tijekom postupka možete se osloniti na sljedeće izvore:

EURES, Europska mreža službi za zapošljavanje, djeluje u svim državama članicama te u Islandu, Lihtenštajnu, Norveškoj i Švicarskoj. Ima mrežu partnera, koja uključuje javne službe za zapošljavanje, te se sada širi kako bi obuhvatila i druge partnere u vašoj matičnoj zemlji. Informacije o njima možete pronaći na EURES-ovu portalu: eures.europa.eu

Mreža EURES pruža niz usluga prilagođenih vašim potrebama.

- **EURES-ov portal za mobilnost pri zapošljavanju:** portal sadržava informacije o slobodnim radnim mjestima u 31 zemlji te vam omogućuje izradu profila, registraciju životopisa i pristup pojedinostima o životnim i radnim uvjetima u cijeloj Europi. Portal se nalazi na stranicama vodećih društvenih medija, a ima i vlastitu aplikaciju za pametne telefone. Ako vam je potrebna pomoć pri izradi računa, sastavljanju životopisa ili pretraživanju slobodnih radnih mjesta, EURES-ova služba za korisnike dostupna je putem internetskog razgovora uživo,

e-pošte, telefona ili aplikacije Skype. Za pojedinosti posjetite eures.europa.eu.

- **Mreža savjetnika EURES-a:** EURES ima više od 1200 savjetnika u 31 zemlji koji rade u nacionalnim javnim službama za zapošljavanje te tražiteljima posla pružaju informacije o mobilnosti. Možete im se obratiti telefonom ili e-poštom, a možete se i osobno sastati s njima, među ostalim na jednom od događaja u okviru Europskih dana poslova (uživo ili putem internetske platforme) (vidjeti sljedeću stranicu za pojedinosti).
- **EURES u prekograničnim regijama:** život i rad u dvjema različitim zemljama najčešći je oblik mobilnosti radne snage. EURES djeluje i u prekograničnim regijama u cijeloj Europi. Informacije za prekogranične radnike možete pronaći na EURES-ovu portalu za mobilnost pri zapošljavanju, možete ih dobiti od savjetnika EURES-a te pronaći na stranici 11. ove brošure.

Možete se poslužiti i sljedećim:

- **Privatne agencije za zapošljavanje:** privatne agencije za zapošljavanje u vašoj matičnoj zemlji ili zemlji odredišta pružaju čitav niz informacija i učinkovitu uslugu kad je riječ o pronalaženju odgovarajućih poslovnih prilika. Njihovi savjetnici mogu vas voditi kroz svaku fazu postupka zapošljavanja.

- **Internetske tražilice poslova:** neke tražilice poslova omogućuju vam izradu životopisa, izradu profila tražitelja posla, dobivanje obavijesti o zanimljivim radnim mjestima i pregledavanje slobodnih radnih mjesta.
- **Društveni mediji:** približno polovina korisnika interneta u EU-u prisutna je na nekoj društvenoj mreži. Ako se redovito koristite platformama kao što su Facebook, Twitter ili LinkedIn, možete ih upotrijebiti za promicanje svojih poslovnih vještina i interesa, odnosno mogu vam poslužiti kao neka vrsta virtualnog životopisa. Samo pazite što činite i govorite na internetu te pregledajte postavke kako biste se uvjerali da su vaše objave i fotografije privatne!

„Savjetnik EURES-a pružio mi je informacije o tečaju stakleničkog vrtlarstva u Danskoj i mogućnosti da ga se kombinira s tečajem danskog jezika i radom na poljoprivrednom gospodarstvu u Danskoj. Ta mi se prilika učinila zanimljivom i vidjela sam je kao način da steknem nove vještine i znanja za svoju buduću karijeru. Takvo iskustvo širi vidike, čini vas samostalnijima, jača samopouzdanje i omogućuje vam da proširite svoju mrežu kontakata!”

Sarunas, tražitelj posla iz Litve

KAKO VAM EURES MOŽE POMOĆI

EURES-ove usluge sveobuhvatne su i dostupne svim europskim tražiteljima posla – prije, tijekom i nakon potrage za poslom.

Te usluge obuhvaćaju sve aspekte života i rada u inozemstvu, od stručnog usmjeravanja, pregledavanja i prevođenja životopisa, analiziranja ponuda i omogućavanja videokonferencija za potrebe razgovora za posao do pružanja informacija o europskom tržištu rada, pružanja pravnih savjeta i savjeta u pogledu socijalnog osiguranja, organiziranja sajмова poslova i pružanja savjeta na temu mogućnosti za osposobljavanje, učenja jezika i mogućnosti financiranja – a to su samo neke od usluga!

U širem smislu usluge obuhvaćaju sljedeće:

EURES-ov portal za mobilnost pri zapošljavanju sadržava više od milijun slobodnih radnih mjesta iz cijele Europe, gotovo isto toliko životopisa te su na njemu registrirane tisuće poslodavaca. Pruža vam alate koji omogućuju sljedeće:

- izradu profila u okviru kojeg možete označiti sektore ili zemlje koji vas zanimaju kako biste e-poštom primali obavijesti o relevantnim slobodnim radnim mjestima
- izradu i održavanje životopisa na jednom jeziku ili više njih te njegovu objavu na internetu kako bi ga moglo vidjeti 30 000 poslodavaca registriranih na portalu

- pretraživanje informacija o životu i radu u zemlji koju ste odabrali
- pretraživanje Europskih dana poslova (na internetu) i drugih sličnih događaja u vašoj regiji koji se odnose na zapošljavanje
- povezivanje s drugim tražiteljima posla i razmjenu savjeta o traženju posla i životu i radu u inozemstvu.

Savjetnicima EURES-ai drugim stručnjacima za zapošljavanje, posebno u okviru mreže EURES, možete se obratiti ako su vam potrebne informacije ili savjeti u bilo kojoj fazi potrage za poslom i preseljenja. S obzirom na to da posjeduju specijalizirano znanje o praktičnim, pravnim i admini-strativnim aspektima mobilnosti radnika u Europi, oni mogu:

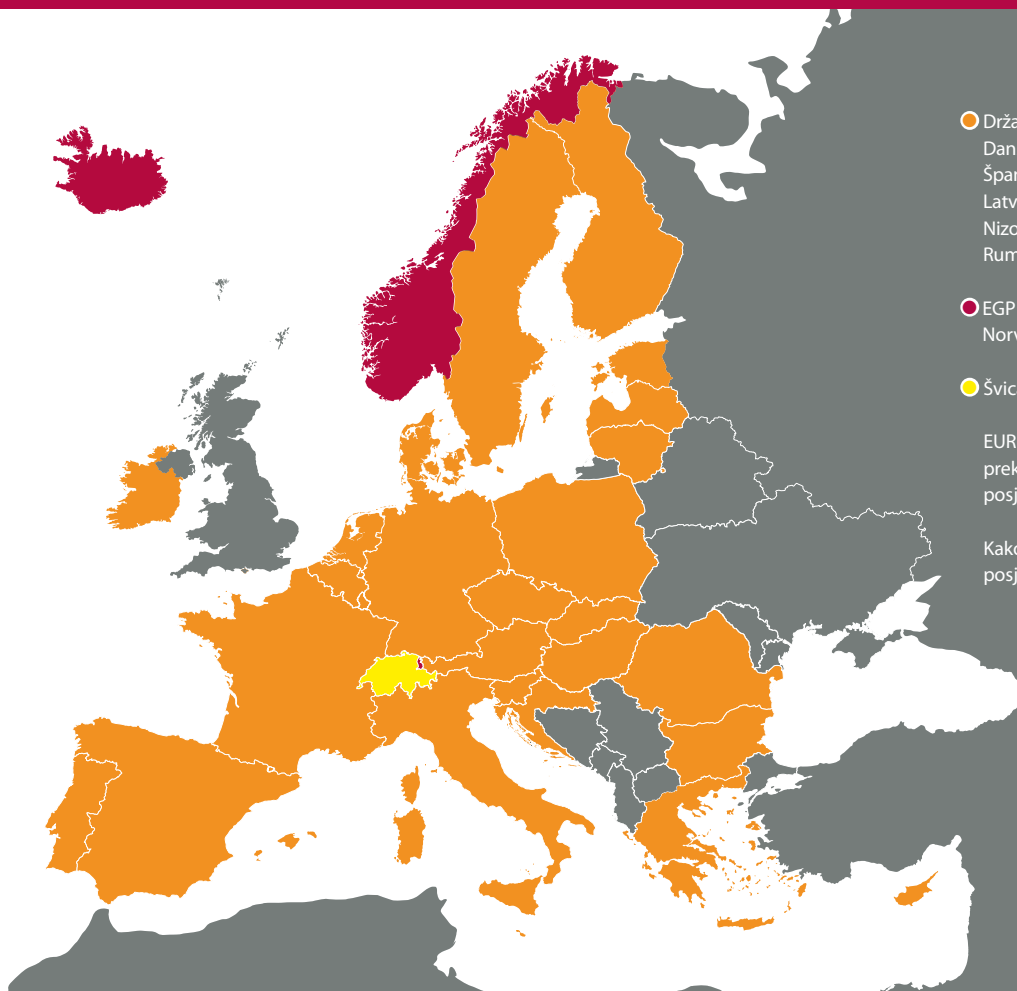
- preporučiti zanimljive prilike na temelju vašeg profila i čak pokušati spojiti vaš profil s prikladnim poslodavcem u nekoj drugoj europskoj zemlji
- pomoći vam s prijavom za posao i prosljediti vaš životopis potencijalnim poslodavcima
- pružiti vam informacije o životnim i radnim uvjetima u zemlji odredišta
- pomoći vam da se smjestite u novoj zemlji tako što će vam pružiti informacije o stanovanju, socijalnom osiguranju i porezima te, ako je to potrebno, o školama i zdravstvenoj skrbi za članove vaše obitelji.

Imajte na umu da se dostupne usluge mogu razlikovati ovisno o zemlji ili EURES-ovoj partnerskoj organizaciji.

Više informacija, kao i podatke za kontakt vašeg lokalnog savjetnika EURES-a i drugih stručnjaka za zapošljavanje, možete pronaći na EURES-ovu portalu za mobilnost pri zapošljavanju.

EUROPSKI DANI POSLOVA (NA INTERNETU) I DRUGI DOGAĐAJI

Svake godine stotine EURES-ovih događaja održavaju se u cijeloj Europi, a svi su lako dostupni i besplatni. Među njima su najpoznatiji Europski dani poslova, koji vam pružaju idealno okruženje za upoznavanje potencijalnih poslodavaca, uživo na samom događaju ili putem interneta. Ondje možete uživo sudjelovati u događanjima s pitanjima i odgovorima ili u individualnim savjetovanjima putem videozapisa ili pak doznati više o profesionalnoj mobilnosti i drugim relevantnim stručnim znanjima. EURES je i domaćin konferencija, seminara i općih informativnih dana o mobilnosti na kojima savjetnici EURES-a stoje na raspolaganju za pružanje stručnih savjeta o pronalasku posla u Europi. Pogledajte kalendar događaja na EURES-ovu portalu za mobilnost pri zapošljavanju kako biste doznali više informacija o događajima u svojoj regiji.

○ Države članice EU-a: Belgija, Bugarska, Češka, Danska, Njemačka, Estonija, Irska, Grčka, Španjolska, Francuska, Hrvatska, Italija, Cipar, Latvija, Litva, Luksemburg, Mađarska, Malta, Nizozemska, Austrija, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovenija, Slovačka, Finska i Švedska.

● EGP = države članice EU-a + Island, Lihtenštajn i Norveška.

● Švicarska.

EURES je zastupljen u različitim regijama i prekograničnim regijama. Za više pojedinosti posjetite EURES-ov portal.

Kako biste pronašli najbližeg savjetnika EURES-a, posjetite eures.europa.eu.

KLJUČNI ODJELJCI

Kao tražitelj posla ondje možete pronaći informacije o radu u inozemstvu, pripremama za razgovor za posao, prilagodbi na život u novoj zemlji, ali i informacije o mogućnostima za obrazovanje i osposobljavanje u cijeloj Europi koje pruža Europska komisija.

1. **Što EURES može učiniti za vas?** Ovdje možete pronaći sve usluge koje pružaju članovi i partneri EURES-a.
2. **Potražite posao.** Odjeljak sadržava informacije o tome kako pronaći posao u 31 europskoj zemlji, kako izraditi internetske profile za pretragu poslova i upravljati njima te kako se pretplatiti na dobivanje obavijesti o zanimljivim slobodnim radnim mjestima putem e-pošte.
3. **Izradite životopis na internetu.** Ovdje možete besplatno izraditi životopis na nekoliko jezika i upravljati njime, i u formatu Europass ako to želite.
4. **Obratite se savjetniku EURES-a** odjeljak je u kojem možete pronaći podatke za kontakt savjetnika EURES-a u vašoj blizini koji vam može pomoći u pronalasku

slobodnih radnih mjesta na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini.

5. **Život i rad** odjeljak je koji sadržava informacije o praktičnim, pravnim i administrativnim aspektima mobilnosti. Pretražite aktualne trendove na europskom tržištu rada prema zemlji, regiji i sektoru djelatnosti.
6. **Kalendar događaja** odjeljak je koji sadržava predstojeće zanimljive događaje u vašoj regiji. Pratite Europske dane poslova i druge događaje koji se odnose na zapošljavanje ili opće informativne sastanke o mobilnosti sa savjetnicima EURES-a.
7. **Novosti** je odjeljak s mnoštvom najnovijih članaka i videozapisa o poslovima i mobilnosti u Europi. Pogledajte inspirativne priče o uspjehu drugih tražitelja posla koji su imali koristi od EURES-ovih usluga.
8. **Bilteni EURES i vi** objavljuju se svakog mjeseca i donose informacije o profesionalnoj mobilnosti, aktualnim trendovima, predstojećim EURES-ovim događajima itd. Biltene možete pročitati na internetu ili ih primiti e-poštom.

9. U odjeljku **Pomoć i podrška** pronaći ćete odgovore na većinu svojih pitanja. EURES-ova služba za korisnike dostupna je za odgovore na upite putem telefona, e-pošte, internetskog razgovora uživo i aplikacije Skype.

10. **Poveznice** vas upućuju na druga mrežna mjesta koja se odnose na mobilnost radnika u Europi, uključujući nacionalne javne službe za zapošljavanje, te niz publikacija koje će vam pomoći u vašoj potrazi.

BUDUĆI RAZVOJ I DRUGE USLUGE

Europski dani poslova (na internetu) omogućuju tražiteljima posla i poslodavcima da se okupe „virtualno“ i besplatno te na taj način uštede vrijeme i novac koji su im potrebni za putovanje na događaje koji se održavaju uživo. Sudionici mogu pregledavati prezentacije, podnositi prijave za slobodna radna mjesta te se izravno sastajati s posrednicima za zapošljavanje i savjetnicima EURES-a. Posjetite europeanjobdays.eu za pojedinosti o prethodnim i predstojećim Europskim danima poslova na internetu.

PODNOŠENJE PRIJAVE ZA POSAO

Pronašli ste zanimljivu priliku? Sada trebate sastaviti prijavu kojom ćete se istaknuti u mnoštvu! Savjetnici EURES-a mogu vam u tome pomoći, a možete i pregledati portal za mobilnost pri zapošljavanju kako biste pronašli ključne savjete.

Prijava se obično sastoji od popratnog pisma i životopisa, iako neki poslodavci od vas mogu zatražiti ispunjavanje standardnog prijavnog obrasca. Upamtite, ovo je prvi dojam koji ostavljate na poslodavca, stoga odvojite dovoljno vremena kako biste ga dotjerali.

- **Popratno pismo:** U popratnom biste pismu trebali navesti zašto ste zainteresirani za konkretno radno mjesto, što vas od vašeg prethodnog iskustva čini pravim izborom za to radno mjesto te kako možete doprinijeti poduzeću. Pobrinite se za to da se izrazite jasno, pristupačno i konkretno.
- **Priprema za razgovor za posao:** Razgovor se može održati uživo ili putem telefona, a dobra priprema je ključna, neovisno o načinu njegova održavanja. Ponesite svu potrebnu dokumentaciju, kao što su životopis ili osobna iskaznica – za svaki slučaj.

- **Proučite poduzeće:** Ne zaboravite proučiti poduzeće. Pokažite da ste se upoznali s onim čime se bavi i profilom zaposlenika koji traži. Pripremite nekoliko pronicljivih pitanja o poduzeću i radnom mjestu kako biste dokazali da ste obavili istraživanje.
- **Upoznajte se s profilom radnog mjesta:** Opis posla najbolje će vam pokazati što će poslodavac tražiti tijekom razgovora. Naglašava li se timski rad, sposobnost preuzimanja inicijative ili fleksibilnost? Dokažite da ispunjavate te zahtjeve konkretnim primjerima i vještinama koje ste stekli u dosadašnjem radnom iskustvu.
- **Očekujte neočekivano:** Poslodavac vam može postaviti teška ili neočekivana pitanja. Ne paničarite! Dokažite da možete ostati smireni pod pritiskom tako što ćete zastati na trenutak kako biste promislili o pitanju prije nego što mirno odgovorite. Nije važno znate li odgovor. Poslodavca će zanimati kako ćete oblikovati odgovor te kako biste se snašli u pronalaženju novih informacija.

ŽIVOTOPIS

- Najprije navedite najnovija iskustva i kvalifikacije.
- Upotrebljavajte kratke rečenice i pozitivne izraze.
- Istaknite odgovornosti koje se mogu primijeniti na željeno radno mjesto te upotrebljavajte „aktivne“ glagole.
- Pobrinite se da vaš životopis bude činjeničan, ažuriran i točan.
- Neka se životopis sastoji od najviše dvije stranice.
- Zamolite nekoga da pročita vaš životopis, po mogućnosti neka to bude izvorni govornik jezika na kojem podnosite prijavu.

Napuštanje svoje zemlje i dolazak u novu može biti zastrašujuće iskustvo. Morate se uhvatiti ukoštac s novim administrativnim postupcima, upoznati nove ljude, a možda i naučiti novi jezik. Prije odlaska možete se obratiti svojem lokalnom savjetniku EURES-a kako biste dobili savjete i informacije.

U nastavku navodimo nekoliko EURES-ovih savjeta koji vam mogu olakšati postupak:

PRESELJENJE

- Pobrinite se za to da dovršite sve poslove i otkazite ugovore s pružateljima usluga.
- Ako je potrebno, obavijestite nadležna lokalna tijela da odlazite.
- Promijenite poštansku adresu i ostavite adresu na koju vam se može proslijediti eventualna pošta koja stigne nakon vašeg odlaska.
- Ne zaboravite sa sobom ponijeti važne isprave – valjane putovnice ili osobne iskaznice vas i članova vaše obitelji.

DOLAZAK

- **Stanovanje** Stanovanje: dobra je ideja istražiti mogućnosti za smještaj prije dolaska u novu zemlju kako biste barem okvirno bili upoznati s područjima koja odgovaraju vašem proračunu i očekivanjima.

- **Socijalno osiguranje:** Socijalno osiguranje: sve socijalne naknade povezane s ugovorom o radu u vašoj novoj zemlji jednako su zajamčene svim državama članicama EU-a, kao i državljanima Islanda, Lihtenštajna, Norveške i Švicarske. Isto vrijedi i za „upućene radnike“, odnosno radnike zaposlene u jednoj državi članici EU-a koji su na privremenom radu u drugoj državi članici (vidjeti odjeljak „Politike i aktivnosti“ na ec.europa.eu/social). Socijalne naknade obuhvaćaju naknade za bolest i roditeljni dopust, naknade za nezaposlenost i obiteljske naknade, naknade za nezgode na radu i davanja za zaposlenike te invalidske i starosne mirovine. Obratite se ustanovi za socijalno osiguranje prije nego što odete iz svoje matične zemlje kako biste dobili sve potrebne informacije i potrebne obrasce EU-a. Pogledajte i Zajednički informacijski sustav o socijalnoj zaštiti EU-a (MISSOC) na prethodno navedenom mrežnom mjestu.

- **Europska kartica zdravstvenog osiguranja (EHIC):** Dostupna je besplatno svim državljanima država članica EU-a/EGP-a i Švicarske. Ona vam osigurava pristup hitnim uslugama javne zdravstvene skrbi (npr. liječnicima, ljekarnama, bolnicama) jednak onome kakav imaju državljani tih zemalja. Ipak, odmah nakon dolaska trebali biste

istražiti kako steći pravo na nacionalno zdravstveno osiguranje u svojoj novoj zemlji.

- **Mirovina:** Ako primete državnu mirovinu od jedne ili više država članica EU-a te se preselite u drugu državu članicu EU-a ili Island, Lihtenštajn, Norvešku ili Švicarsku, možete ondje nastaviti primati cjelokupni iznos državne mirovine. Kako biste saznali više o tome kako su vam zajamčena prava iz sustava socijalne sigurnosti, posjetite ec.europa.eu/social-security-coordination.

- **Oporezivanje:** europske zemlje sklopile su bilateralne sporazume o oporezivanju kako bi osigurale da njihovi građani ne plaćaju ponovno za istu djelatnost ili isti dohodak u drugoj europskoj zemlji. Obratite se nadležnim tijelima u svojoj matičnoj zemlji kako biste dobili prilagođene savjete.

EURES vam može pružiti dodatne informacije o svim navedenim temama. Posjetite odjeljak „Život i rad“ na portalu za mobilnost pri zapošljavanju ili se obratite lokalnom savjetniku EURES-a.

Mala i srednja poduzeća (MSP-ovi) čine više od 99 % europske poduzetničke strukture i stoga su okosnica europskog gospodarstva, a sve veći broj europskih građana planira pokrenuti vlastiti posao u nekoj drugoj zemlji.

Ako ste puni ideja kako pokrenuti poslovanje negdje drugdje u Europi, u nastavku vam donosimo neke preporuke:

- **Izradite plan poslovanja:** Pobrinite se da znate točno čime se želite baviti, koliko će vas koštati pokretanje poslovanja i koliko će vam vremena za to trebati te da ste upoznati s administrativnim postupcima kroz koje morate proći. Ne ostavljajte planiranje za vrijeme nakon dolaska u novu zemlju – bit će vam lakše to učiniti dok se još nalazite u svojoj zemlji. Obratite se svojoj lokalnoj gospodarskoj komori, s obzirom na to da brojne komore održavaju tečajevne namijenjene izradi sveobuhvatnog poslovnog plana.
- **Upoznajte se s novom zemljom:** Organizirajte nekoliko putovanja u zemlju odredišta prije konačnog preseljenja. Upoznajte se s bankarskim sustavom, pravnim i administrativnim praksama te ljudima i kulturom. Trebate li naučiti jezik? Upišite tečaj u

svojoj matičnoj zemlji kako biste stekli određeno predznanje jezika prije preseljenja.

- **Potražite savjet od kolege poduzetnika:** Obratite se nekome tko je već pokrenuo vlastiti posao u zemlji odredišta. Nitko vam neće moći pružiti bolje savjete od nekoga tko je već prošao ono što vas čeka. Vaš lokalni savjetnik EURES-a može vas povezati s odgovarajućom osobom ili organizacijom. Usto posjetite ec.europa.eu/enterprise/initiatives/sme-week kako biste saznali više o uspješnim europskim poduzetnicima u svakoj zemlji.
- **Europska poduzetnička mreža:** Europska poduzetnička mreža pomaže malim poduzećima da ostvare koristi od otvorenog europskog tržišta. Kao poduzetnik možete pronaći širok raspon informacija od više od 600 organizacija članica iz cijele Europe i svijeta. Posjetite: Enterprise Europe Network.
- **Europski mikrofinancijski instrument „Progress“.** Europski mikrofinancijski instrument „Progress“ inicijativa je EU-a kojom se osobama koje žele pokrenuti ili razviti vlastito malo poduzeće olakšava dobivanje kredita u iznosu do 25 000 EUR. Preuzmite letak (ec.europa.eu/social).

Više informacija o radnim uvjetima koji se primjenjuju na upućene radnike možete pronaći na mrežnim stranicama Eurofounda, Europske zaklade za poboljšanje životnih i radnih uvjeta na www.eurofound.europa.eu. Možete i razgovarati s vašim lokalnim savjetnikom EURES-a.

„Prije preseljenja u inozemstvo pripremite temeljit poslovni plan koji sadržava opis proizvoda ili usluge koje planirate ponuditi, ciljnu publiku i postojeće konkurente te marketinšku strategiju. I ne zaboravite financijski plan – ne samo za posao već i za sebe osobno. Ako odlazite u inozemstvo s namjerom umirovljenja u svojoj zemlji, morate uzeti u obzir koliko će vaša mirovina stečena u jednoj državi članici vrijediti u drugoj.“

Savjetnik EURES-a, Nizozemska

„Pozvan sam na sastanak s EURES-om radi zapošljavanja koji se održao u prostorima javne službe za zapošljavanje u Göteborgu u Švedskoj. Imao sam razgovor za posao s poduzećem Seven Seas Group, koje je bilo u potrazi za članovima posade za nekoliko brodova za kružna putovanja. Nakon korisnog informativnog sastanka i kasnijeg razgovora, nekoliko mjeseci kasnije ponuđen mi je posao na karipskoj ruti – što je bio moj prvi izbor!“

Stefan, tražitelj posla iz Švedske

Prekogranično tržište rada područje je na kojem radnici koji žive u nekoj zemlji svakodnevno ili tjeđno putuju na posao u susjednu zemlju. Ovo je rješenje popularno u cijeloj Europi: više od 600 000 ljudi živi u jednoj europskoj zemlji, a radi u drugoj.

PREKOGRANIČNI RAD IMA SVOJIH PREDNOSTI:

- Tržište rada u susjednoj zemlji može biti snažnije od onog u vašoj zemlji.
- Nema potrebe da se obitelj seli s vama, tako da vaš partner može zadržati posao i djeca ostati u sustavu obrazovanja u svojoj zemlji.
- Često možete zadržati zdravstveno i socijalno osiguranje u svojoj zemlji, što olakšava cijeli postupak.

Naravno da prekogranično putovanje na posao donosi i neke izazove, kao što su različite administrativne i pravne prakse u dvjema zemljama. No postoje brojne službe koje osobama koje putuju na posao mogu pomoći u rješavanju tih pitanja.

EURES U PREKOGRANIČNIM REGIJAMA:

- povezuje tražitelje posla s odgovarajućim slobodnim radnim mjestima u susjednoj zemlji
- pruža informacije o životu i radu u dvjema različitim europskim zemljama te pomoć u pravnim, administrativnim i praktičnim aspektima
- prati tržišta rada u objema zemljama te tražiteljima posla pruža najnovije informacije o slobodnim radnim mjestima.

EURES djeluje u više od 20 prekograničnih partnerstava u više od 13 zemalja. Kako bi se ispunile potrebe za informacijama i koordinacijom među zemljama, EURES-ova prekogranična partnerstva okupljaju javne službe za zapošljavanje i službe za strukovno osposobljavanje, sindikate, lokalna tijela i druge institucije koje se bave zapošljavanjem i osposobljavanjem.

„Svakodnevno pružamo potporu stotinama prekograničnih radnika odgovaranjem na pitanja kao što su: Gdje moram platiti porez? Gdje mogu zatražiti dječji doplatk? Mogu li se koristiti zdravstvenim uslugama? Time olakšavamo prelazak mobilnim radnicima koji odlaze u drugu zemlju.“

*Savjetnik EURES-a, prekogranično partnerstvo
Irska / Sjeverna Irska*

„Već sam ponešto znao o životu u Mađarskoj jer sam ondje studirao, no EURES mi je pomogao s konkretnijim ‚tehničkim‘ pojedinostima o životu i radu u dvjema zemljama, kao što su razlike u poreznim sustavima i sustavima socijalnog osiguranja. Kad se selite na neko novo mjesto, ne znate što očekivati. Svaka zemlja ima svoje posebnosti i neprocjenjivo je čuti takve savjete.“

Marcel, tražitelj posla iz Njemačke koji živi u Mađarskoj i svakodnevno putuje na posao u Austriju.

OSOBNNA, PROFESIONALNA I SVEOBUHVATNA USLUGA

EURES zapošljava više od 1200 savjetnika u 31 zemlji, a svi su oni stručnjaci za mobilnost radnika u Europi. Dostupni su kako bi vam pružili prilagođene savjete na temelju vaših vještina, kvalifikacija i željenog zanimanja, čime vam osiguravaju potporu tijekom cijelog postupka preseljenja. Posjetite EURES-ov portal za mobilnost pri zapošljavanju i potražite podatke za kontakt vašeg lokalnog savjetnika EURES-a.

„Europski dani poslova za mnoge su tražitelje posla zanimljiv prvi korak koji im omogućuje stupanje u kontakt s poduzećima koja nude poslove i osobno podnošenje životopisa. Prisutnost različitih agencija za privremeno zapošljavanje na takvim događajima isto je tako korisna, kao i dostupnost savjetnika EURES-a koji tražiteljima posla mogu pomoći s prijavama za profesionalnu mobilnost.“

Savjetnik EURES-a, Luksemburg

EUROPSKI DANI POSLOVA (NA INTERNETU)

Ti se događaji održavaju u cijeloj Europi nekoliko puta godišnje, od Norveške do Cipra i od Portugala do Rumunjske. Idealna su prilika za tražitelje posla da se sastanu sa savjetnicima EURES-a i potencijalnim poslodavcima, uživo na samom događaju ili putem interneta. Sudionici mogu razgovarati o svojim planovima i postavljati pitanja nizu stručnjaka za europsku profesionalnu mobilnost u okviru seminara, rasprava, radionica i individualnih sastanaka koji se održavaju uživo ili putem interneta.

POSEBNE INICIJATIVE EURES-a

Postoji niz ciljanih programa profesionalne mobilnosti u okviru kojih se tražiteljima posla i osobama koje žele promijeniti posao u dobi od 18 do 30 godina pruža potpora u pronalasku posla u drugim europskim zemljama, neovisno o njihovim kvalifikacijama, vještinama ili iskustvu, na način da im se pružaju različite mogućnosti financiranja. Ta usluga od znatne je koristi i poslodavcima jer otvara vrata njihovih poduzeća radnoj snazi kakvu možda ne bi mogli pronaći na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini te im pomaže da pronađu odgovarajuće kandidate za radna mjesta koja je teško popuniti (vidjeti eures.europa.eu).

„Sudjelovao sam na sajmu poslova u Baselu i ondje sam susreo savjetnika EURES-a iz Luksemburga. Dao mi je praktične i korisne savjete, uključujući informacije o tržištu rada i životnim i radnim uvjetima u zemlji te o tome kako se prijaviti za poslove i koje korake poduzeti prije preseljenja u inozemstvo.“

Tražitelj posla iz Švicarske koji živi i radi u Luksemburgu

KONTAKT S EU-om

Osobno

U cijeloj Europskoj uniji postoje stotine centara *Europe Direct*. Adresu najbližeg centra možete pronaći na internetu (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_hr).

Telefonom ili pismenim putem

Europe Direct je služba koja odgovara na vaša pitanja o Europskoj uniji. Možete im se obratiti:

- na besplatni telefonski broj: 00 800 6 7 8 9 10 11 (neki operateri naplaćuju te pozive),
- na broj: +32 22999696 ili
- putem obrasca: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_hr

TRAŽENJE INFORMACIJA O EU-u

Na internetu

Informacije o Europskoj uniji na svim službenim jezicima EU-a dostupne su na internetskim stranicama Europa (european-union.europa.eu).

Publikacije EU-a

Publikacije EU-a možete pregledati ili naručiti preko internetske stranice op.europa.eu/hr/publications. Za više primjeraka besplatnih publikacija obratite se svojoj lokalnoj službi *Europe Direct* ili dokumentacijskom centru (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_hr).

Zakonodavstvo EU-a i povezani dokumenti

Za pristup pravnim informacijama iz EU-a, uključujući cjelokupno zakonodavstvo EU-a od 1951. na svim službenim jezičnim verzijama, posjetite internetske stranice EUR-Lexa (eur-lex.europa.eu).

Otvoreni podaci EU-a

Portal data.europa.eu omogućuje pristup otvorenim podatkovnim zbirkama iz institucija, tijela i agencija EU-a. Zbirke se mogu besplatno preuzimati i ponovno uporabiti u komercijalne i nekomercijalne svrhe. Putem portala moguć je i pristup mnoštvu podatkovnih zbirki iz europskih država.

ZANIMAJU LI VAS PUBLIKACIJE GLAVNE UPRAVE ZA ZAPOŠLJAVANJE, SOCIJALNA PITANJA I UKLJUČIVANJE?

- Ako da, možete ih preuzeti ili se besplatno pretplatiti na:
ec.europa.eu/social/publications
- Pozivamo vas i da se pretplatite za primanje besplatnog e-biltena Europske komisije Socijalna Europa na:
ec.europa.eu/social/e-newsletter
- Na EURES-ov bilten možete se pretplatiti na:
eures.europa.eu

U NASTAVKU NAVODIMO NAJVAŽNIJA MREŽNA MJESTA I PROGRAME EU-A NAVEDENE U OVOJ BROŠURI:

- EURES-ov portal za mobilnost pri zapošljavanju:
eures.europa.eu
- Europska poduzetnička mreža:
portal.enterprise-europe-network.ec.europa.eu
- Poduzetnici iz EU-a:
ec.europa.eu/enterprise/initiatives/sme-week
- Europski dani poslova
europeanjobdays.eu
- Pitanja o EU-u:
europa.eu/europedirect
- Europski mikrofinancijski instrument „Progress”. Letak možete preuzeti na:
ec.europa.eu/social
- Europski kvalifikacijski okvir (EQF):
ec.europa.eu/eqf

- Programi potpore za obrazovanje:
ec.europa.eu/education
- Zajednički informacijski sustav o socijalnoj zaštiti:
ec.europa.eu/missoc
- Upućeni radnici
ec.europa.eu/social
- Prava iz sustava socijalne sigurnosti:
ec.europa.eu/social-security-coordination
- Vaša Europa. Pomoć i savjeti za građane EU-a i njihove obitelji:
europa.eu/youreurope/citizens
- Tvoj prvi posao preko EURES-a:
ec.europa.eu/social

PRIDRUŽITE NAM SE NA DRUŠTVENIM MEDIJIMA:

- euresjobs
- socialeurope
- EURESjob
- EURES European Employment Services

